

PUNJAB VIDHAN SABHA

Friday, the 28th August, 2020

The Vidhan Sabha met in Punjab Vidhan Sabha Hall, Vidhan Bhavan, Sector-1, Chandigarh at 11.00 P.M. Mr. Speaker (Rana Kanwar Pal Singh) in the Chair.

OBITUARY REFERENCES

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮਾਗਮ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਵਿੱਛੜ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਹਾਂ। ਵਿੱਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਜਿਉਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਚ ਦਰਜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਚੰਗਿਆਈ ਨਾਲ ਬਿਤਾਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਗਾ ਕੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਓ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਗਹਿਰਾਈਆਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰੀਏ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 15 ਮਈ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 6 ਅਗਸਤ, 1931 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਅਬੁਲਖੁਰਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ 90 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਨ। ਉਹ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ, ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ। ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਦਾਸ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 1971 ਵਿੱਚ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ 1977 ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਲੰਬੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਤੀ 19 ਮਾਰਚ, 2020

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਪਤਨੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਜੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮਾਤਾ ਜੀ, ਸਰਦਾਰਨੀ ਹਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਰਦਾਰ ਚਤਿੰਨ ਸਿੰਘ ਸਮਾਉ, ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਮਿਤੀ 27 ਅਗਸਤ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ 83 ਵਰਿਆਂ ਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 20 ਦਸੰਬਰ, 1944 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਸਮਾਉ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਦ ਤੱਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸਾਲ 1998 ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਬੁੱਢਲਾਡਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।

ਸਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 3 ਅਗਸਤ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 11 ਜੂਨ, 1941 ਨੂੰ ਜ਼ੀਰਾ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਸਾਲ 1977, 1985, 2002 ਅਤੇ 2012 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਉਹ 1985 ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1997 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।

ਜਸਟਿਸ (ਰਿਟਾਇਰਡ) ਸਤਪਾਲ ਬੰਗੜ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 30 ਜੂਨ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 3 ਫਰਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹੁਸੈਨ ਚੱਕ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਮਾਨਯੋਗ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਬਤੌਰ ਜਸਟਿਸ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਾਕੀ ਓਲੰਪੀਅਨ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 25 ਮਈ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1923 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹਰੀਪੁਰ ਖਾਲਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ (ਜਾਰੀ) : ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਾਕੀ ਓਲੰਪੀਅਨ ਵੀ ਸਾਨੂੰ 25 ਮਈ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1923 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹਰੀਪੁਰ ਖਾਲਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਤਿੰਨ ਸੋਨ ਤਗਮੇ ਜਿਤਾਏ ਸਨ। ਹੈਲਸਿੰਕੀ ਓਲੰਪਿਕਸ ਵਿੱਚ ਹਾਕੀ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਗੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 1957 ਵਿੱਚ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਓਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਲੰਡਨ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਈਕਾਨਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।

ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜੰਡਵਾਲਾ ਭੀਮੇਸ਼ਾਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਰਹੇ। ਉਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਸਰਗਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ, 2002 ਨੂੰ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਈ ਖੂਨੀ ਝੜੱਪ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਨਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸਲੀਮ ਖਾਨ, ਸਿਪਾਹੀ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੁਪਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਨਾਇਕ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜੌਰੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਰਕਸ਼ਕ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਨਾਇਕ ਸਰਦਾਰ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਖੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਨਕਾਊਂਟਰ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਸਿਪਾਹੀ ਸਰਦਾਰ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੀ ਚੀਨੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸਪੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਗੁਜਰਾਲ, ਕਲਾਕਾਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 26 ਮਾਰਚ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 25 ਦਸੰਬਰ, 1925 ਨੂੰ ਜੇਹਲਮ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਇਕ ਨਾਮਵਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ, ਬੁੱਤ ਤਰਾਸ਼, ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ ਪਦਮ ਵਿਭੂਸ਼ਣ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਤਖਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾਂ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਦਕਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਦਕਾ ਮਿਲੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾ ਸਕਦੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 26 ਨਵੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1940 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਫਸੇ 65 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਗਈ। ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ ਵਲੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਜੀਵਨ ਰਕਸ਼ਾ ਪਦਕ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼, ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਲੇ ਬੈਠੇ ਜੀ। ਵਿੱਚ ਨਾ ਬੋਲੋ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਦ ਚਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੀਏ। ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੈਨ ਸੰਪਰਦਾਇ ਦੇ ਅਚਾਰਿਆ ਮਹਾਂਪ੍ਰਗਿਆ ਜੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਹਿੰਸਾ ਯਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਅਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਸਦਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਡੋਗਰਾ ਜੀ ਦੇ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਡੋਗਰਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 3 ਅਗਸਤ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

5. **ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਾਕੀ ਓਲੰਪੀਅਨ** ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 25 ਮਈ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 31 ਦਸੰਬਰ, 1923 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਹਰੀਪੁਰ ਖਾਲਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੋਨ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤਾਏ ਸਨ। **ਹੈਲਿਸਿੰਕੀ ਓਲੰਪਿਕਸ** ਵਿੱਚ ਹਾਕੀ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਗੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਦਕਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 1957 ਵਿੱਚ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਓਲੰਪਿਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਲੰਡਨ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਈਕੋਨਿਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2019 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ।

6. **ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ, ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ** ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਜੰਡਵਾਲਾ ਭੀਮੇਸ਼ਾਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਰਹੇ। ਉਹ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਦੀ ਸਰਗਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 26 ਜਨਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

7. ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਗਲਵਾਨ ਘਾਟੀ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਚੀਨ ਸੈਨਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਹੋਈ ਖੂਨੀ ਝੜਪ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਦਾਰ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਰਦਾਰ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ, ਨਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਸਲੀਮ ਖਾਨ, ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿਪਾਹੀ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਸਿਪਾਹੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਾਇਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੁਪਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਅਤੇ ਨਾਇਕ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਰਾਜੌਰੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਰਕਸ਼ਕ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।

ਨਾਇਕ ਸਰਦਾਰ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਖੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਇਨਕਾਉਂਟਰ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ।

ਸਿਪਾਹੀ ਸਰਦਾਰ ਲਖਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਰੁਨਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਚੀਨ ਸਰਹੱਦ ਉੱਤੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਮਾਤਾ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਸਪੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਰਿਣੀ ਰਹਾਂਗੇ।

8. **ਸ਼੍ਰੀ ਸਤੀਸ਼ ਗੁਜਰਾਲ, ਕਲਾਕਾਰ** ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 26 ਮਾਰਚ, 2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 25 ਦਸੰਬਰ, 1925 ਨੂੰ ਜੇਹਲਮ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਇਕ ਨਾਮਵਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰ, ਬੁੱਤ ਤਰਾਸ਼, ਆਰਕੀਟੈਕਟ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ ਪਦਮ ਵਿਭੂਸ਼ਨ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

9. ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਤਖਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਸਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਦਕਾ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਵੱਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਸਦਕਾ ਮਿਲੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

10. ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 26 ਨਵੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਿਤੀ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1940 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਲੇ ਦੀ ਖਾਣ ਵਿੱਚ ਫਸੇ 65 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 24 ਨਵੰਬਰ, 1991 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਜੀਵਨ ਰਕਸ਼ਾ ਪਦਕ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼, ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡਮੁੱਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਦ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੀਏ। ਇਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੈਨ ਸੰਪਰਦਾਇ ਦੇ ਅਚਾਰਿਆ ਮਹਾਂਪ੍ਰਗਿਆ ਜੀ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਨ ਨੇ ਅਹਿੰਸਾ ਯਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਅਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਡੋਗਰਾ ਜੀ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਡੋਗਰਾ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਮਿਤੀ 03.08.2020 ਨੂੰ ਸਦੀਵੀ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

ਸਿਹਤ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕੋਵਿਡ-19 ਦੌਰਾਨ ਸੇਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਠੀਕ ਹੈ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਜ਼ਾਦ, ਜਿਹੜੇ ਮਲੋਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਔਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ: ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ਣ। ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸ਼ੋਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ: ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਦੋ ਮਿੰਟ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋਈਏ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵੱਲੋਂ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋ ਕੇ ਦੋ ਮਿੰਟ ਲਈ ਮੌਨ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ, ਸਦਨ ਦੀ ਬੈਠਕ ਇਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

*11.13 ਵਜੇ ਪੂਰਵ ਦੁਪਹਿਰ (*ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਇਕ ਘੰਟੇ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)

*12.13 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ (*ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਮੁੜ ਇਕੱਤਰ ਹੋਇਆ।)

**PRESENTATION OF THE FIRST REPORT OF THE BUSINESS ADVISORY
COMMITTEE**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"After considering the situation prevailing due to VOVID-19, the Committee recommended that the business for today, i.e. 28th August, 2020 be transacted as per the following motion;-

"This House resolves that due to the prevailing circumstances on account of the Covid-19, the current Session of the Pujab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly) has been called under special circumstances. Therefore, during this Session only certain urgent and important Government Business be transacted and no other business whatsoever including Questions, Calling Attention Notices and any other business to be initiated by a Private Member be brought before or transacted the House during the Session and all relevant rules on the subject inthe Rules of Procedure and Conduct of Business in the Punjab Vidhan Sabha (Punjab Legislative Assembly) do hereby stand suspended to that extent."

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੀ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਉਕਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਰਹੇਗਾ। ਵਿੱਤੀ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਝਗ। ਛਬਕਾਕਗ ਛਜਗ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਿ ਇਹ ਸਦਨ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ..... ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਬੋਲ ਗਏ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਅੱਜ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਗਏ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਗਿਆ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਟ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : **** **

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਅਨਫਾਰਚੂਨੇਟ ਹਾਲਾਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਔਖੇ ਟਾਇਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਸਟਰਾ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪ੍ਰੀਕਾਸ਼ਨ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਐਗਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਇਸ਼ੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 25 ਤੋਂ 27 ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਦੀ ਨੈਗੇਟਿਵ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਮਾਸਕ ਪਾਇਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਸੀਂ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਇਸ਼ੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸੀਂ ਫਾਲੋ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਰ, ਹੁਣ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੈਗੇਟਿਵ ਰਿਪੋਰਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਲੀਡਰ ਆਫ ਦੀ ਆਪੋਜੀਪਸ਼ਨ ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ ਜੀ ਨੂੰ, ਮੀਤ ਹੇਹਰ ਨੂੰ, ਮਾਣੂਕੇ ਜੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਣੂਕੇ ਜੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਸਬੈਂਡ ਨੇ ਟੈਸਟ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ। ਮੀਤ ਹੇਹਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਗੰਨਮੈਨ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਹੈ। ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ ਜੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਡਰਾਇਵਰ ਸੈਲਫ ਕੁਆਰਨਟਾਈਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਚੱਲੋ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਉ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਰ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਲਈ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਨਹੀਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਰ..... ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹੋ, ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਨਹੀਂ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ (ਪੀ.ਪੀ. ਕਿੱਟ) ਪਾ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਰ, ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਨਰਸਾਂ, ਡਾਕਟਰ, ਪੈਰਾ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟਾਫ, ਜੇ ਕਰੋਨਾ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿੱਟ ਪਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤਾਂ 20-20, 25-25 ਫੁੱਟ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਹਾਂ। ਦੋ ਸਰਕੁਲਰ, ਇੱਕ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ, ਇੱਕ ਮੈਡਮ ਸੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਆਇਆ, ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਭੈਣ ਭਰਾ, ਗੰਨਮੈਨ, ਤੁਹਾਡਾ ਸਪੋਰਟਰ, ਤੁਹਾਡਾ ਆਂਡੀ ਗਵਾਂਡੀ ਕਰੋਨਾ ਪਾਜ਼ੀਟਿਵ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਰ, ਬਾਕੀ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੇਅਰ ਨੂੰ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਨਿਰੂਾ ਹੀ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਜੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਰ, ਗਾਈਡਲਾਈਨਜ਼ ਕੀ ਹੈ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਇਸ ਇਸ਼ੂ ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ) ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤੇ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ? (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਮੈਂ..... (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ, ਸਰਦਾਰ ਜੈ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਰੋੜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੈਂਬਰ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਬਿਨਾ ਆਗਿਆ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ

ਇਹ ਸਦਨ ਕਾਰਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਇਆ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, **** * (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਈ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ANNOUNCEMENT BY THE SPEAKER

REG : PANEL OF CHAIRMEN

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਨ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 13(1) ਅਧੀਨ ਮੈਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਭਾਪਤੀ ਨਾਮਾਂਵਲੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

1. ਸਰਦਾਰ ਹਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

2. ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ
3. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਣੂਕੇ
4. ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਵਡਾਲਾ

Shri Aman Arora : Sir, **** ** ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, **** ** (ਵਿਘਨ) (ਸ਼ੋਰ)

ANNOUNCEMENT BY THE SECRETARY

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਕੱਤਰ ਸਾਹਿਬ ਅਨਾਉਂਸਮੈਂਟ ਕਰਨਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਕੱਤਰ : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ 15ਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ 11ਵੇਂ ਸਮਾਗਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦੀ ਹਾਂ। ਧੰਨਵਾਦ।

1. The Punjab Private Health Sciences Educational Institutions (Regulations of Admission, Fixation of Fee and Making of Reservation) Amendment Bill, 2020
2. The Punjab Prisons Development Board Bill, 2020

MOTION UNDER RULE 16

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਕਿ ਅੱਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਦੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਤੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ

ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਜ ਇਸ ਦੇ ਉੱਠ ਜਾਣ ਕੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਆਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਇਆ।

VI. LAYING OF REPORT OF THE RULES COMMITTEE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਨਿਯਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਵਿਧੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਸੰਚਾਲਣ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 232 (1) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸਕੱਤਰ: ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ (ਦਲ ਬਦਲੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ) ਨਿਯਮ, 2020 ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਦਸਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਪੀਕਰ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਮੁੜ ਰੱਖਦੀ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰਾ 8 ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਨਵਾਦ।

VIII. PAPERS LAID ON THE TABLE

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲੀ ਆਈਟਮ । ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ ਪੱਤਰ ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਅੱਜ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੱਦ ਨੰ. VIII ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੜੀ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 14 ਤੱਕ ਵਰਣਿਤ ਕਾਗਜ਼-ਪੱਤਰ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ :

- i) ਪੰਜਾਬ ਚੰਗੇ ਆਚਰਣ ਕੈਦੀਆਂ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2020 (2020 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ:1);
  - ii) ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2020 (2020 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰ:2);
  - iii) ਦੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਲੇਬਰ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਐਬੋਲਿਸ਼ਨ) (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2020; ਅਤੇ
  - iv) ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 2020;
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 213(2)(ੳ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
2. ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਰੂਲਜ਼, 2020 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੰਡ ਐਕਟ, 2002 ਦੀ ਧਾਰਾ 28(2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

3. ਸਾਲ 2017-18 ਅਤੇ 2018-19 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਐਕਟ, 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 105(2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
4. ਸਾਲ 2017-18 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਜਲ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 47ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ਓ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
5. ਸਾਲ 2014-15 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਗ੍ਰੇਨਜ਼ ਪ੍ਰੋਕਿਓਰਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 12ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ਓ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
6. ਸਾਲ 2018 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 25(4) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
7. ਸਾਲਾਂ 2016-17 ਅਤੇ 2017-18 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਲ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
8. ਸਾਲ 2017-18 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 52ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ਓ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
9. ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਨੀਮ ਚਮੇਲੀ ਟੂਰਿਸਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 16ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ਓ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
10. ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਹੋਟਲ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 14ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619(ਓ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

11. ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਗੁਲਮੋਹਰ ਟੂਰਿਸਟ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਹੌਲੀਡੇ ਹੋਮ) ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 16ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੇਖੇ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619-ਓ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
12. ਸਾਲ 2016-17 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਭੋ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਭੋ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਨਿਗਮ ਐਕਟ, 1970 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(6) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
13. ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ 9ਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਸਦਨ ਦੀ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 619(ਓ) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।
14. ਸਾਲ 2018-19 ਲਈ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਿਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਮੇਜ਼ ਤੇ ਰੱਖਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ (ਵਿਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ) ਐਕਟ, 2016 ਦੀ ਧਾਰਾ 78 (2) ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

IX. PRESENTATION OF REPORTS OF THE COMMITTEES

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਫਤਹਿਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਮੈਂਬਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਛੇਵੀਂ/ਸੱਤਵੀਂ/ ਅੱਠਵੀਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਮੈਂਬਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ (ਸਰਦਾਰ ਫਤਹਿਜੰਗ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ): ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ

- i) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;
- ii) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;
- iii) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

- iv) ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ., ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;
- v) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ;
- vi) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ; ਅਤੇ
- vii) ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਹਮ ਮੋਹਿੰਦਰਾ, ਸੰਸਦੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਟੀਨੂ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਛੇਵੀਂ/ਸੱਤਵੀਂ/ਅੱਠਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

X. LEGISLATIVE BUSINESS

1. The Sri Guru Teg Bahadur State University of Law, Punjab Bill, 2020

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ, ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ।)

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ। ਦੇਖੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਵੀ ਹੀ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਹੈਲਥ ਅਤੇ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉੱਨਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿਲ ਨੂੰ, ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਸਟੇਬਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਕੁਐਸਟ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਜਾਂ ਮੱਦ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਲਾਈਫ ਲੌਂਗ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਹੈ, ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਮਿਲੇਗੀ? ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਚਾਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਓ, ਚਾਹੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਓ, ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਜੈਸਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਵਧਾ ਲਓ। ਕਾਲਜ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਖੂਬ ਬਣਾਓ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਦੋ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਸਪੋਰਟ ਕਰਾਂਗੇ ਪਰ ਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਬਚਾ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕਿਵੇਂ ਫੜ ਕੇ ਰੱਖਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਸਰ, ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਿਲ ਪਹੁੰਚਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਿਲ 15 ਮਿੰਟ ਪਹਿਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਿਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਰਿਕੁਐਸਟ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਮੱਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਕਿੰਨੇ ਪਰਸੈਂਟ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਗਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕਿੰਨੀ ਫਾਈਨਾਂਸ਼ੀਅਲ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮੈਨਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਾਰੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਮ ਤੋੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਚੰਨੀ ਜੀ। ਤੁਸੀਂ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਲੈਣਾ। ਜ਼ਰਾ ਚੰਨੀ ਜੀ ਬੋਲ ਲੈਣ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੋਲਣ ਲਈ ਟਾਈਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ 400 ਸਾਲਾ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ 550ਵਾਂ ਜਨਮ ਸਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਸ਼ਲਾਘਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਹਿੰਦ ਦੀ ਚਾਦਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਸਾਲ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਏਕਤਾ ਦੇ ਸਾਲ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦਾ ਸਾਲ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅੱਜ ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹਲਕੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੈ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਰਹੇ ਤੇ ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਸ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਡਿਤ ਆਏ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ 13 ਸਾਲ ਰਹੇ, 13 ਸਾਲ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ: ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਥੇ 13 ਸਾਲ ਰਹੇ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਾਸਤੇ, ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਿੱਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। (ਬੰਪਿੰਗ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ, ਧੰਨਵਾਦ। ਹਾਂ ਜੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ: ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ, ਧੰਨਵਾਦ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ (ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ): ਸਰ, ਚਲੋ ਇਹ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਅਸੀਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਦਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸਟੈਬਲਿਸ਼ ਕਰੀਏ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜੇ ਸਾਡੇ ਸਟਾਫ ਟੀਚਰਜ਼ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਕਿਉਂ ਬੈਠੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀ ਮੰਗਾਂ ਹਨ? ਕਿੰਨੇ ਟਾਈਮ ਤੋਂ ਉਹ ਧਰਨਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕਰੋਨਾ ਦੇ ਟਾਈਮ ਵਿਚ? ਸੋ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਟਾਫ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਲੈਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਅਦਾਰੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਜੋ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਰੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਸੈਟਿਸਫਾਈ ਕਰਵਾਈਏ, ਉਥੇ ਦੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਸੈਟਿਸਫਾਈ ਕਰਵਾਈਏ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਲਜਿੰਦਰ ਕੌਰ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਕਹਾਂਗੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੈਇੰਦਰ ਸਿੰਗਲਾ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੇਟ ਦੇ ਅੱਗੇ ਧਰਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਉਹ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਓਪਨ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਨਲਾਇਕ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਲਾਇਕ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਵਿਚਾਰੇ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ, ਗਰੀਬੀ ਹੰਢਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀਆਂ ਕਲਾਸਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ, ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਓਪਨ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਰੈਗੂਲਰ ਕਲਾਸਿਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਮੀ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ 30 ਅਗਸਤ ਲਾਸਟ ਡੇਟ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 31 ਹਜ਼ਾਰ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਫੀਸ 15,000/- ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 46 ਕਰੋੜ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਜ਼ ਨੇ ਓਪਨ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਦਾ ਰਿਜ਼ਲਟ ਡਿਕਲੇਅਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਕੱਲੀ ਇੱਕੋ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਬਚਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਓਪਨ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਦਾ ਰਿਜ਼ਲਟ ਡਿਕਲੇਅਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੋ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਰਿਲੇਟਿਡ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਜੋੜੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨਵੀਆਂ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਓਪਨਿੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਇੱਥੇ ਬਣਾਉਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਆਲਰੇਡੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੀਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਪਰਾਪਰ ਕਰੀਏ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠ ਜਾਓ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਦੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 2

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 2 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 38

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 38 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 38 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਵੱਲੀ ਨਿਗੂ ਮਾਰਿਓ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਬੜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਬੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਿਲ ਲਿਆ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿਆ ਕਰੋ। ਇੱਥੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਨਯੋਗ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮਨਿਸਟਰ ਜੀ ਵਾਅਦਾ ਕਰਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਆਪਾਂ ਕਿਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਗਾਹੇ-ਬਗਾਹੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਉਡਾਈ ਜਾਂਦੇ। ਸਰ, ਇਹ ਬੜੇ ਹੀ ਅਫਸੋਸ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਚਲੋ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 1

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 1 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਐਡ ਕਰ ਲਿਓ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ।

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਲਾਅ, ਪੰਜਾਬ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਗਲਾ ਬਿਲ

**THE PUNJAB GOOD CONDUCT PRISONERS (TEMPORARY RELEASE)
AMENDMENT BILL, 2020 (*Replacing Ordinance*)**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਗਲਾ ਬਿਲ। ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਹੁਣ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ?

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਬਹਿਸ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ 2

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ—

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 2 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 2 ਤੋਂ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ 2 ਤੋਂ 3 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 2 ਤੋਂ 3 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ 1

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 1 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ।

ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ): : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਆਚਰਣ (ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ) ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

**THE PUNJAB FISCAL RESPONSIBILITY AND BUDGET MANAGEMENT
(SECOND AMENDMENT) BILL, 2020**

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2020 ਬਿਲ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ—

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਹਿਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ।

ਸਰਦਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਿਆਣ: ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਸੋਧਨਾ ਬਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐਸ.ਸੀ. ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਜ਼ੀਫਾ ਹੈ, ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਪਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ, ਧਰਮਸੋਤ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਭਗ ਸਵਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲ, ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਜੋ ਘਪਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਆਈ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਪਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 63 ਕਰੋੜ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਘਪਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਤੇ 39 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਕਿਸੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਵਜ਼ੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਵਾਧੂ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਸ.ਸੀ. ਮੰਤਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਐਸ.ਸੀ. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਵਿੱਚ ਘਪਲਾ ਹੋਵੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਫੀਲਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਸ.ਸੀ. ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਵਜ਼ੀਫਾ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤੁਹਾਡੀ ਫੀਸ ਕੱਟ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਲਾਅ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਜਿਹੜੇ ਐਸ.ਸੀ. ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਉਹ ਫੀਸਾਂ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਐਸ.ਸੀ. ਬੱਚੇ ਦਿਹਾੜੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਐਡਮਿਸ਼ਨਾਂ ਲਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਵਜ਼ੀਫਾ ਆਵੇਗਾ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਫੀਸ ਕੱਟ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਵਜ਼ੀਫਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਫੀਸ ਕਿੱਥੋਂ ਦੇਣਗੇ। ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਧੰਨਵਾਦ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਸਾਹਿਬ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਗਏ ਹਨ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਸਲਾ ਫਾਇਨਾਂਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਘਪਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸ਼ੰਕਰ ਸਰੋਜ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦਲਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ videoz ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ literally ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੇਰਾ ਬਾਪ ਤੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਹੈ। 1-4-2019 ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ transaction DBT (Direct Benefit Transfer) ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਜ਼ਰੀਏ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਕੈਬਨਿਟ ਵਜ਼ੀਰ 248 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ, 1-4-2019 ਦੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

OBSERVATION BY SPEAKER

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੈਂਬਰਜ਼ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਨਾ ਆਉਣ। ਸੋਸ਼ਲ ਡਿਸਟੈਂਸਿੰਗ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਨਾ ਉਡਾਉਣ। ਆਪਣੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਬੈਠੋ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਲੈਣਾ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਰ, ਇਹ ਜਿਹੜੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ 01.04.2019 ਦੇ ਹੁਕਮ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾ ਕੇ 248 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਆਈ.ਸੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ? ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਇਹ ਘਪਲਾ ਨਾ ਹੁੰਦਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਸੁਣੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 10 ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। 10 ਐਸੀਆਂ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਲਿਤ ਬੱਚੇ ਡਰਾਪ ਆਊਟ ਕਰ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਬਲਮ ਆ ਗਈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਾਲਜ ਛੱਡ ਗਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਛੱਡ ਗਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 8 ਕਰੋੜ 53 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ 10 ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਗੌਰਮਿੰਟ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੈ ਪਰ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਹ 8 ਕਰੋੜ 53 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ 16 ਕਰੋੜ 91 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਸੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲਓ। (ਵਿਘਨ)

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਓ। ਇਸ ਖਸਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਨਾਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਸੀਨੀਅਰ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਰਪਾ ਸ਼ੰਕਰ ਸਰੋਜ ਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, 19 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਚੀਫ ਸੈਕਟਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸਸਕੈਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਕੈਮ ਦਾ ਕਿੰਗਪਿਨ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਕਰਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਹ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਕੁਰੱਪਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਸਸਪੈਂਡ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਘਪਲਾ ਤਾਂ ਉਸੇ ਰੂਟ ਤੋਂ ਜਾ ਕੇ ਹੀ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸੋ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਹੁਣ ਜਿਹੜਾ 248 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚੋਂ 192 ਕਰੋੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 192 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਵਜੂਦ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ 55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ 16 ਕਰੋੜ 91 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਜੂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਿਫੰਡ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਨਿਮਰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 39 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਐਸੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਸੀ। (ਵਿਘਨ...ਸ਼ੋਰ) ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੈਣ। (ਵਿਘਨ) ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਇਹ ਰਕਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਫਾਈਨਾਂਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਆਡਿਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫਾਈਨਾਂਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨੇ ਆਡਿਟ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਥੇ-ਜਿੱਥੇ, ਜਿਸ-ਜਿਸ ਦੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਪਾਉਣੇ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਕਟਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਫਾਈਲ ਜਾਣੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਈਨ ਕਰਨੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਫਾਈਲ ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ, ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਹਰ ਇਨਕੁਆਰੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਬੈਠੋ ਜੀ, ਬੈਠੋ। (ਵਿਘਨ..ਸ਼ੋਰ) ਹਾਂ ਜੀ, ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ : ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਪਾਹੀ ਕੁਰੱਪਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸਕਦੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਮਿਸ ਕਰਕੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਡਿਸਮਿਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਬੜੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ** ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਤੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਬਜਟ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

4. THE PUNJAB CLINICAL ESTABLISHMENTS (Registration and Regulation) Bill, 2020 (Replacing Ordinance)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਸੀਂ ਮਾਸਕ ਲਗਾ ਲਵੋ, ਮਾਸਕ ਲਗਾ ਲਵੋ। (ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 2 ਅਤੇ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ 2 ਅਤੇ 3 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਸਕ ਲੈ ਲਵੋ, ਮਾਸਕ ਲੈ ਲਵੋ। ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਮਾਸਕ ਲੈ ਲਵੋ, ਲੈ ਲਓ, ਲੈ ਲਓ। (ਵਿਘਨ)

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚੋਂ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮਾਸਕ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। (ਵਿਘਨ)

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 54

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਿਉਂਕੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ?

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ: ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 2 ਤੋਂ 54 ਤੱਕ ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੈਂਚਾਂ ਤੇ ਚਲੇ ਜਾਓ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ-

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਚੇਅਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ-

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਲੀਨੀਕਲ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟਸ (ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਨਿਯਮਨ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ** ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

5. The Contract Labour (Regulation and Abolition) Punjab Amemdmment) Bill, 200 (*Replacing Ordinace*) ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ): ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਦੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਲੇਬਰ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਐਬੋਲਿਸ਼ਨ) (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ-

ਦੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਲੇਬਰ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਐਬੋਲਿਸ਼ਨ) (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਉਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ-

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਦੀ ਕਾਂਟਰੈਕਟ ਲੇਬਰ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਐਬੋਲਿਸ਼ਨ) (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਉੱਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਆਗਿਆ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘਪਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

**The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment)
Bill, 2020 (Replacing Ordinance)**

ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ...

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 3

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 3 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 3 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਆਗਿਆ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘਪਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਦਮ ਲੈ ਲਓ। (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਤੁਸੀਂ ਦਮ ਲੈ ਲਓ। ਬੈਠੋ..ਬੈਠੋ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

The Industrial Disputes (Punjab Amendment) Bill, 2020 (Replacing Ordinance)

ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ The Industrial Disputes (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 7

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਜੋ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 7 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਆਗਿਆ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘਪਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪਲੀਜ਼ ਬੈਠੋ। ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ (ਮਾਸਕ ਸਬੰਧੀ) ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਪਰ ਦਲਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਵਿਘਨ, ਸ਼ੋਰ)

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਕਿਰਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ) : ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ -

ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜੇ (ਪੰਜਾਬ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ The Contract Labour (Regulation and Abolition) (Punjab Amendment) Bill, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

THE PUNJAB GOODS AND SERVICES TAX (SECOND AMENDMENT) BILL, 2020

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ।

FINANCE MINISTER (SARDAR MANPREET SINGH BADAL): Sir, I beg to move:-

THAT THE PUNJAB GOODS AND SERVICES TAX (SECOND AMENDMENT) BILL,
2020.

Sir, I also beg to move:-

THAT THE THE PUNJAB GOODS AND SERVICES TAX (SECOND AMENDMENT)
BILL, 2020 BE TAKEN INTO CONSIDERATION AT ONCE.

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਗੁਡਜ਼ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਟੈਕਸ (ਦੂਜੀ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ** ** ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਬਿੱਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਦੇਖੋ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿੱਲ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸੀ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਮਿੱਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਕੇਵਲ 15 ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਸੋ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਇਹ ਪੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟਸ ਕਰੀ ਜਾਓ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਕੱਲ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਜਾ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਨਸਰਨ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਦਾ ਘਪਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਹਨ I am sorry to say that department lies with the Hon'ble C.M. Saab ਸਰ, ਕਿਸੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪਾਲੀਟੀਸ਼ੀਅਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਫਿਕਸ ਨਾ ਕਰਕੇ ਜੇ ਮਹਿਜ਼ ਆਪਾਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਈ.ਟੀ.ਓਜ਼ ਅਤੇ ਏ.ਡੀ.ਸੀਜ਼ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ। ** ** but my request to you is that FRBM Act ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਆਪਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ 15ਵੇਂ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਿੱਖ ਕੇ ਦੇ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ 2022-23 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਫਿਸਕਲ ਡੈਫੀਸਿਟ 5.83 ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਹ ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਾਈਐਸਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੈਵੀਨਿਊ ਸਰਪਲੱਸ ਸਟੇਟ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਸਾਢੇ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਕੈਪੀਟਲ ਐਕਸਪੈਂਡੀਚਰ ਕਰਾਂਗੇ। As per C.M. Saab ਅੱਜ ਮਹਿਜ਼ 500 ਕਰੋੜ ਖਰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਜ ਆਪਾਂ ਐਫ.ਆਰ.ਬੀ.ਐਮ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਦੋ ਫੀਸਦੀ ਹੋਰ ਲਿਮਟ ਵਧਾ ਕੇ ਸਾਢੇ 12 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਰ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਉੱਤਰੇਗਾ ਕਿਵੇਂ? ਆਲਰੇਡੀ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ please mark my words 1 ਲੱਖ 94 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 2 ਲੱਖ 48 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ 15ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਲਿੱਖ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ 2 ਲੱਖ 94 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਵਿਚ ਚਾਰ ਕੰਡੀਸ਼ਨਜ਼ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਵਿਚ ਚਲੇ ਇਹ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ Implementation of one card in one nation ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਪਾਵਰ ਸੈਕਟਰ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪੜਿਆ ਹੈ ਕਿ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਸ਼ਾਇਦ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਲਟੀਮੇਟਲੀ is our government withdrawing subsidy from farmers? ਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਲੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਦਿਓ ਕਿ ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਰੈਵੀਨਿਊ ਕਿਥੋਂ ਜੈਨਰੇਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੀਰ ਵੀ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਥੱਕ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਦਾ ਘਪਲਾ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਂਡ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਕੇਵਲ ਲੰਚ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗੱਲ ਦਬਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਈਨਿੰਗ ਮਾਫੀਆ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਆਪ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਵਿਚੋਂ ਦੇਖ ਕੇ ਆਏ ਸੀ, ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਐਕਟੀਵਿਟੀਜ਼ ਬੰਦ ਹਨ ਪਰ ਮਾਈਨਿੰਗ ਮਾਫੀਆ ਅੱਜ ਵੀ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਸ਼ਰਾਬ ਮਾਫੀਆ ਨਾਲ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਰੋੜ ਦਾ ਚੂਨਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਆਪਾਂ ਐਫ.ਆਰ.ਬੀ.ਐਮ. ਐਕਟ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। Punjab being agrarian state ਔਰ ਪਿਛਲੀ ਜਿਹੜੀ ਫਸਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਬੰਪਰ ਕਰਾਪਸ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇੰਪੈਕਟ ਕਰੋਨਾ ਦਾ ਕਿਤੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇੰਡਸਟਰੀ ਮਿਨੀਮਲ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਹੱਥ ਬੰਨ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: (ਜਾਰੀ) ਮੇਰੀ ਹੱਥ ਬੰਨ ਕੇ ਸਿਰਫ ਇੰਨੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਘੁਟਾਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਮਾਫੀਏ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਅਫਸਰਾਂ ਤੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਭਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਿਹੜੇ ਘੁਟਾਲੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਲਈਏ। FRBM ਦੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਲਰੈਡੀ ਢਾਈ ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ਈ ਹਾਂ। 2 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 3 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। Ultimately, ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਸੀ, let me remind, ਕਿ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕਾਨਮੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕਨਾਮਿਕ ਲੀਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚਾੜਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕੀ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਵਾਬ ਲੈ ਲਈਏ?

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਐਫ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਬੰਦ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ? ਇਹ ਮੇਨ crux ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰਫਤ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਹਾਊਸ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਪ੍ਰੈਸ ਵਾਲੇ ਸੁਣ ਰਹੇ ਹਨ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਹੋਣਗੇ, ਪਾਵਰ ਸਬਸਿਡੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ **withdraw** ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। (ਟਰੈਜ਼ਰੀ ਬੈਚਿੰਜ ਵੱਲੋਂ ਥੰਪਿੰਗ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘਪਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਚੇਅਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗੁਡਜ਼ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਟੈਕਸ (ਦੂਜੀ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਸਦਨ ਬਿਲ ਤੇ ਕਲਾਜ਼-ਵਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (2)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (2) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 16 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੋਧਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਸਦਨ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਾਜ਼ਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਸਦਨ ਦੀ ਵੋਟ ਲਈ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ।

(ਅਵਾਜ਼ਾਂ : ਹਾਂ ਜੀ, ਹਾਂ ਜੀ)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ਾਂ 2 ਤੋਂ 16 ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ ਕਲਾਜ਼ (1)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 1 ਦੀ ਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (1) ਬਿਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਸਿਰਲੇਖ

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਬਿਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਬਣੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

Finance Minister (Sardar Manpreet Singh Badal) : Speaker Sahib, I beg to move The Punjab Goods and Services Tax (Second Amendment Bill), 2020 be passed.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗੁਡਜ਼ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਟੈਕਸ (ਦੂਜੀ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ -

ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਗੁਡਜ਼ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਟੈਕਸ (ਦੂਜੀ ਸੋਧਨਾ) ਬਿਲ, 2020 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

Dharna

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪੋਸਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਸਕਾਲਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਘਪਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੈਲ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਧਰਨਾ ਲਗਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ)

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਇਸ਼ੂ ਬੜੀ ਦੇਰ ਤੋਂ ਭਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਗੌਰਮਿੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਬਣਾਇਆ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਹੁਣ ਇਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਚਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਹਨ i) The Farmers' Produce Trade and Commerce (Promotion and Facilitation) Ordinance, 2020 (ii) The Farmers (Empowerment and Protection) Agreement of Price Assurance and Farm Services Ordinance, 2020 (iii) and the Essential Commodities (amendment) Ordinance, 2020. ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਲਕ ਭੁੱਖਾ ਮਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ 1960-61 ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ P.L.480 agreement ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਅੰਨ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਇੱਕਠਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਵਰਤਦੇ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਉੱਠਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਸਾਡੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ Mexican wheats or Philippines ਤੋਂ ਚੌਲ ਵਗੈਰਾ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬੋ-ਹਵਾ ਠੀਕ ਕੀਤੀ। ਹੁਣ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ PL 480 ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ.....

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ): (ਜਾਰੀ)

ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ PL 480 ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪੂਰੀ 2% ਧਰਤੀ ਹੈ, 2% ਹੀ ਲੋਕ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਅੰਨ ਖੁਆਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਣੀ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਮਿਨੀਮਮ ਸਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਈਸ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਾਢੀ ਤੋਂ ਬਾਦ ਮੰਡੀ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਭਾਅ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਉਂਵ ਮੁਤ ਵੀਕ ਝਫ਼ਸ਼ ਰਿਗ ਸ਼ਦਦਖ਼ ਅਦ ਰਿਗ ਰੀਕਵ। ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਗੰਗਾ ਜਮਨਾ ਬੇਸਿਨ ਡਿਵੈਲਪ ਹੋ ਗਿਆ, ਕਾਵੇਰੀ ਬੇਸਿਨ ਡਿਵੈਲਪ ਹੋ ਗਿਆ, ਨਰਮਦਾ ਬੇਸਿਨ ਡਿਵੈਲਪ ਹੋ ਗਏ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਹੋਣ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ਾਂਤਾ ਕੁਮਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਜੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫਾਈਂਡਿੰਗਜ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵੀਕ ਰਰਦ ਫ਼ਰਗਬਰਗਵਜਰਅ ਤੀਰਚ;ਦ ਲਕ ਮਜਅਦ ਚਬ। ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿਹੜੀ ਸ਼ਾਂਤਾ ਕੁਮਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਨਿਚੋੜ ਸੀ, ਉਹ ਇਸ ਆਡੀਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਮੰਡੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਇਹ ਵਾਈਂਡ ਅੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀ ਆ ਜਾਵੇ। ਨਾ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ.

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਹੋਵੇ, ਨਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ.... ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਡੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਬਾਰੇ ਹੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਮੱਕੀ ਦੀ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਮੱਕੀ ਦੀ 1700 ਰੁਪਏ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦਿਨ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ 600 ਰੁਪਏ ਵਿਕੀ। ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦਾ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਣਕ ਅਤੇ ਝੋਨੇ ਦਾ ਵੀ। ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਰੱਖੋ ਵੀ, ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਸ ਸਪੋਰਟ ਮੇਨਟੇਨ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਕੀ ਫਾਇਦਾ, ਸਪੋਰਟ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗੀ? ਕੌਣ ਠੀਕ ਕਰੇਗਾ? ਆਖਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਜਿਹੜੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਖਰੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਫੂਡ ਸਕਿਊਰਿਟੀ ਵਾਸਤੇ। ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟਾਈਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੂਟ ਦੇਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਿਸਾਨ ਥੱਲੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਪੁਜਾਅ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਕੰਮ ਚੱਲਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਕਿਸਾਨੀ ਬਿਲਕੁਲ ਰੁਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਵ ਜਤ ਅਰਵ ਬਰਤਤਜਲ;ਕ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ, ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਐਕਸੈਪਟ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਹਾਊਸ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟ ਕਰਨਗੇ। (ਬੰਪਿੰਗ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਮੈਂਬਰ, ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਵੈੱਲ ਆਫ ਦਾ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚੋਂ ਧਰਨੇ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ)

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ : ਅਸੀਂ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਭਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਭੇਜਾਂਗੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਹ ਵਿਊ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸੈਪਟ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਨਕਫ਼ਚਤਕ ਜਵ ਜਤ ਫਰਅਦਕਠਅਜਅਪ ਵੀਕ ਗਿਠਕਗਤ ਰਿ ਸ਼ਚਅਹੁਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਕੰਡੈਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਖੋ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਬਲਮਜ਼ ਕੀ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਧਰਤੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ, ਮਕ. ਗਕ. ਮੁਗਕ ਰਿ ਕਡਕਗਖਵੀਜਅਪ। ਲੇਕਿਨ ਇੱਥੇ ਸਪੋਰਟ ਮਿਲਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖਿੱਚ ਕੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮੀਜਫੀ. ਗਕ .ਅਵਜ ਗਿਠਕਗਤ. ਅਦ ਫਕਗਵਜਅ;ਖ. ਅਵਜ ਸ਼ਚਅਹੁਲ। ਇਹ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡੋਬ ਕੇ ਛੱਡਣਗੇ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਆਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ।

OFFICIAL RESOLUTION

Chief Minister (Captain Amarinder Singh): Sir, I beg to move that-

"The Punjab State Legislative Assembly is seriously concerned about the apprehensions and anguish caused by the three Ordinances, namely

- The Farmers' Produce Trade and Commerce (Promotion and Facilitation) Ordinance, 2020;
- The Farmers (Empowerment and Protection) Agreement on Price Assurance and Farm Services Ordinance, 2020; and
- The Essential Commodities (Amendment) Ordinance, 2020.

promulgated by the Union government and the proposed Electricity (Amendment) Bill, 2020

Chief Minister (continue): and the proposed electricity amendment bill, ਇਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੈਰਿਫ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਕਦੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਾਂਡਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ it will always be cheaper ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਕੋਲਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। Hydroelectric power ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਸਿਜ਼ ਦੇਖੋ ਕਿੰਨੀ ਥੱਲੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਹੀ ਟੈਰਿਫ ਹੋਵੇ? ਜੋ-ਜੋ pit heads ਤੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਨੈਚੂਰਲੀ this is going to be cheaper power for them ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਕੋਲਾ ਝਾਰਖੰਡ ਤੋਂ ਜਾਂ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਜਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਵੀ ਕੋਲਾ ਲੈ ਕੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ we are going to be the sufferers, you cannot have a tariff. So I continue.

"..... and the proposed Electricity (Amendment) Bill, 2020 amongst the people of Punjab, particularly the farmers and landless workers as these are not only against their interest; and time-tested agricultue marketing system established in the State, but are also against the Constitution of India. Entry 14 of List II of the Constitution comprises Agriculture as the subject of the States, therefore, these ordinances are direct encroachment upon the

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

functions of the State and against the spirit of cooperative federalism enshrined in the Constitution and this will amount to distress sale by the farmers.

This House thus urges upon the Union Government to:

- Withdraw these ordinances and the proposed Electricity (Amendment) Bill, 2020 forthwith; and
- Instead, promulgate a fresh ordinance making the procurement of foodgrains and other agricultural produce at the minimum support price (MSP), a statutory right of the farmers and continuation of Government procurement through Food Corporation of India. (Thumping).

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇੱਥੇ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਬਿਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੁਆਧੀ ਬੋਲਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਬੜੇ ਪਿਆਰੇ ਲਗਦੇ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਪੁਆਧੀ ਹੀ ਬੋਲ ਲਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਲੱਗ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ ਜੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਮਝ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਚਾਰ ਹੋਰ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝ ਲੱਗ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗੀ। ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣੀ ਬੋਲਦੇ ਹੋ ਜੀ।

Chief Minister: Just one minute, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਏਗਾ। ਉੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। So, this has to go in English or Hindi, whichever you choose. ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੈ।

(ਇੱਕ ਆਵਾਜ਼: ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਆਪਾਂ ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ।)

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਸਰ, ਮੈਂ ਕੰਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਪਿਆਰੇ ਲਗਦੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਹੈ ਜੀ। ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ ਕਿ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟਸ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਿਹੜੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ ਉਸ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਮੇਰੇ ਇੱਧਰਲੇ ਪਾਸੇ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਜਿਹੜੇ ਬੈਠੇ ਹਨ, (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬੈਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਇਹ ਜਿਹੜੀ ** ** ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਅੱਜ ਹਰੇਕ ਪਾਸਿਓਂ ਲੁੱਟਿਆ-ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਇੱਕ ਡਰਾਮਾ ਜਿਹਾ ਕਰਵਾਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ** ** ਐਕਸਪੰਜ ਕਰ ਦਿਓ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਪੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੀ। ਜਿਹੜਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਡਰਾਮਾ ਕਰਵਾਇਆ, ਕੱਲ੍ਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਨਯੋਗ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਚਿੱਠੀ ਵੀ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ, ਬੀਬਾ ਹਰਸਿਮਰਤ ਕੌਰ ਜੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਾਕੱਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੱਲ ਪਵਾ ਦਿਓ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਲੀਗਲ ਰਾਈਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੇਕਿਨ ਜਿਹੜਾ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੜਾ ਭਲਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਰਿਕਾਰਡ ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਔਰ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਜਿਹੜੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਵੀ ਇੱਥੇ ਦੋਨਾਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਹੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਮਾਨਸਾ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਵੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉੱਥੇ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਬਸਿਡੀਜ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਫਿਰ ਵੀ ਉੱਥੇ ਰੇਟ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਲੀਗਲ ਰਾਈਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ 2006 ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ: ਜਾਰੀ..... ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਥੇ ਲੀਗਲ ਰਾਈਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਲ 2006 ਦੇ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਵਿਖੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੀ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨੀ ਠੀਕ ਹੋ ਗਈ? ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਛਾਪੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿਹਾਰ ਵਿਖੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 10 ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਜਿਹੜੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਮਿਲੇਗੀ, ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਟੁੱਟ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਮੰਡੀਆਂ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ,

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਤੁਸੀਂ ਆੜ੍ਹਤੀ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਤੋਲੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਇਕੱਲਾ ਜੱਟ ਨਹੀਂ ਮਰ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਮਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਔਰ 11 ਸੌ ਨੂੰ ਝੋਨਾ ਉੱਥੇ ਬਿਹਾਰ ਵਾਲਾ ਵਿਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵੱਧ ਭਾਅ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਨ। ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਈਂਡ-ਅੱਪ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸੋ, ਸਾਰਾ ਪੰਜਾਬ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ, ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨਜ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ ਔਰ ਇਹ ਸਿੱਧਾ-ਸਿੱਧਾ ਸਾਡੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਵਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਟੇਟਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਉੱਤੇ ਵਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿਆਂਗੇ, ਅਸੀਂ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਚਾਹੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਨ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇ, ਅਸੀਂ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ.....

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੋਲੋਗੇ, ਬੋਲੋਗੇ, ਹਾਲੇ ਬੈਠ ਜਾਓ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ (ਖਰੜ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, ਲੀਡਰ ਆਫ ਦਿ ਹਾਊਸ ਨੇ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਰਫਤ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਿਲ ਇੰਟਰੋਡਿਊਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੇ ਪਰਾਪਰ ਬਹਿਸ ਹੁੰਦੀ। ਔਰ ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਰਗੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਸਟੇਟਜ਼ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਔਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆਉਣ ਲੱਗੇ ਹਾਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਦੋ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵੀ ਦਿਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਮੈਂ ਦੋ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੋ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾ ਸੁਝਾਅ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸੈਂਟਰ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਹੈ, ਉਹ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਾਡੀ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਗਲੇ ਦੱਸ ਸਾਲ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਰਹੇਗੀ। (ਵਿਘਨ..ਸ਼ੋਰ) 10 ਸਾਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 10 ਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਜਾਣ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਕੁਝ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਈਕ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਲੀਅਰ ਸੁਣਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ।)

ਸਰਦਾਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕੀ (ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸਿਟੀ) (ਬਿਨਾਂ ਮਾਈਕ ਤੋਂ): ਕਿਉਂ 10 ਸਾਲ ਜੀ? 10 ਸਾਲ ਕਿਉਂ ਜੀ?

ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਸੰਧੂ: ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਐਸ਼ਿਓਰੈਂਸ ਲਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਰਹੇਗੀ ਔਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਇਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ 10 ਸਾਲ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਲਤਾਰ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਗੱਲ ਕਰ ਲੈਣ ਦਿਉ ਜੀ। (ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।) ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਦੂਜਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਐਕਸਪਰਟਜ਼ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਤੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਈ ਪਾਸਿਓਂ ਆਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਐਕਸਪਰਟਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲੱਗਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਆਪਣੇ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਇਹ ਤਿੰਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸੈਂਟਰ ਨੇ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 1930 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਸਰ ਛੋਟੂ ਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ 1937 ਵਿਚ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਾਸ ਹੋਏ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ Unionist Government ਸੀ ਅਤੇ ਸਰ ਛੋਟੂ ਰਾਮ ਮੰਤਰੀ ਸੀ। ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਚਾਰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੀ, ਇੱਕ Land Alienation Bill ਸੀ, ਜਿਹੜੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰ ਕਲਾਸਿਜ਼ ਹਨ, ਉਹ ਲੈਂਡ ਨਹੀਂ own ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਦੂਜਾ Restitution of Mortgage Lands Bill ਸੀ ਔਰ ਤੀਸਰਾ Registration of Money Lenders Bill ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਲਾਇਸੈਂਸਡ ਮਨੀ ਲੈਂਡਰ ਹੀ ਪੈਸਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਚੌਥਾ ਸੀ, Marketing Bill, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਉੱਪਰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ Unionist Government ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੁਨਹਿਰੀ (ਗੋਲਡਨ) ਬਿਲ ਹੈ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਲੇ ਬਿਲ ਹਨ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਬਿਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਰ ਛੋਟੂ ਰਾਮ ਨੇ ਲਿਆਂਦੇ ਸੀ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਰ ਛੋਟੂ ਰਾਮ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸੀ। ਸੋ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਇੱਕ ਐਕਸਪਰਟਜ਼ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਵਾਕਿਆ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਔਰ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਜੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਸਰ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਬੋਲਣ ਲਈ ਟਾਈਮ ਦੇ ਦਿਉ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਦੇਖੋ ਅਮਨ ਜੀ ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਊ ਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਸਾਰਿਆ ਨੇ ਤਾਂ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਦੋ ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਉ ਜੀ, ਦੋ ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਉ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਊ ਲੈਣੇ ਹਨ, ਡਿਫਰੈਂਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਊ ਲੈਣੇ ਹਨ ਕਿ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੈਠੋ ਜੀ, ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਰੀ ਆਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ (ਬੈਠੇ-ਬੈਠੇ): ਸਰ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦੇ ਦਿਉ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ): ਧੰਨਵਾਦ, ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਅਮਨ ਜੀ, ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਊ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਊ ਲੈਣੇ ਹਨ। ਡਿਫਰੈਂਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਿਊ ਲੈਣੇ ਹਨ ਕਿ ਕੌਣ-ਕੌਣ ਸਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਂ ਜੀ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਜੀ।

ਸਿਆਸੀ ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ), ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ, ਜਿਹੜਾ ਇਹ ਮਤਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੜੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜੋ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਜੁਆਇੰਟ ਪੰਜਾਬ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਆਏ ਹਨ, ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰਡਰ ਸਟੇਟ ਵਾਸਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਫੌਜਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਅਟੈਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਅਟੈਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ। ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਕਨਾਮੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਟੈਕ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੰਨਾ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਅਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਇੱਥੇ 117 ਬੰਦੇ ਬੈਠੇ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸਾਡੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਂਅ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਜਾਣਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ slow poison ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰੇਕ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਟੇਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਬਦ ਤੋਂ ਬਦਤਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਜਿਹੜੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਦਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਸੀਰੀਅਸ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਣਾਉਣੀ ਹੈ। (ਸਰਦਾਰ ਬਰਿੰਦਰ ਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਹੜਾ ਜੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਪਲੀਜ਼ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਦਿਓ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਮੈਂ ਹਾਊਸ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਿਵਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਾਂ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਬੈਠੋ। ਮੈਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਮਿੰਟ, ਨਾਗਰਾ ਜੀ। ਕੋਟਲੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਦੋ-ਦੋ ਜਣੇ ਬੈਠੋ ਹੋ। ਮੈਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਲਗਵਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮਿਲ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ਬੈਠਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਸਿਆਸੀ ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਂ ਮੇਨ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਪਰ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਤੇ ਕੋਈ ਖਰੀਦਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਔਰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ? ਉਹ ਹੈ compulsory ਖਰੀਦ by the Central Government ਜਿਹੜੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਕੰਪਲਸਰੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੇਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਦਾਣਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣਾ ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦਾ ਉਗਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਕੰਪਲਸਰੀ ਖਰੀਦ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਰੇਗੀ ਔਰ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਜਿਹੜੀ ਕੰਪਲਸਰੀ ਖਰੀਦ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਔਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦਿਓ ਕਿ ਇਹ ਬਾਰਡਰ ਸਟੇਟ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਸੰਤਾਪ ਭੁਗਤ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਗਲਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਦਿਓ ਕਿਉਂਜੋ ਪੰਜਾਬ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਨਿੰਗ ਸਟੇਟ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੰਤਾਪ ਨਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬੱਸ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ। ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ।

ਸਲਾਹਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ। ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਜੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਕਹਿਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਕੇ, ਚਾਹੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਰਸਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦੇਣੀ ਪਵੇ, ਉਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ। ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਆਤਮ ਨਗਰ): ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਜੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹਾਂ ਜੀ, ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਜੇ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਮੈਂ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦੋਨੋਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਡਾ ਮੁਲਕ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਹੇ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਢ ਕਦੀਮ ਤੋਂ ਹੀ ਡਾਕਾ ਵੱਜਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ, ਅੱਜ ਵੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਚੈਲੰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਹ ਸਾਲ 2007 ਦਾ 2 ਨੰਬਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੱਜ ਵੀ ਪੈਡਿੰਗ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ 14ਵੀਂ ਐਂਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਟੇਟ ਸਬਜੈਕਟ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਇਸ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। 26 ਵੀਂ ਐਂਟਰੀ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਦਾ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵੀ ਸਟੇਟ ਸਬਜੈਕਟ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ ਉਹ ਬੜਾ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਤਕਰੀਬਨ 4 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਰੁਪਿਆ RDF (Rural Development Fund) ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸੜਕੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਡ ਗਿਆ। ਆੜ੍ਹਤੀਏ, ਤੋਲੇ, ਪੱਲੇਦਾਰ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟਰ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਲੋਕਲ ਬੈਂਕ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨ ਗੰਨਾ ਬੀਜਦੇ ਹਨ ਉਹ ਧਰਨੇ ਤੇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ। ਦੋ-ਦੋ, ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਗੰਨਾ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਪੈਸੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਜਿਹੜੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਆਪਣਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਦਸ, ਵੀਹ, ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਆੜ੍ਹਤੀਆ ਵੀ ਗਿਆ। ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਇੱਧਰ ਵਾਲੇ ਦੋਸਤ ਨਹੀਂ ਆਏ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ, ਦੋਨੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾ (ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅੱਜ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬੀਪੁਣਾ ਦਿਖਾਓ। ਅੱਜ ਬਹੁਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਅੱਜ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਭੇਜੀਏ ਕਿ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸਾਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਡਾ ਸਟੇਟ ਸਬਜੈਕਟ ਹੈ। ਸਰ, ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਾਦਲ ਜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਫਿਰ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਆਏ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਭਰ ਗਰਮੀ ਦੇ ਵਿੱਚ 300 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਤੱਕ। ਰਸਤੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਿੰਡ, ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਕਸਬੇ ਆਏ। ਰਾਤ ਵੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫਾਂ ਕੀ ਹਨ। ਮੈਂ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਬੰਗਾ ਤੋਂ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਮੰਡੀ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਮੋਤੀਆਂ ਵਰਗੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਆਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ ਲਓ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੱਕੀ ਕੀ ਭਾਅ ਵੇਚੀ ਹੈ। ਸਰ, ਸੁਣ ਕੇ ਅਫਸੋਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੋਤੀਆਂ ਵਰਗੀ ਮੱਕੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਮੁੱਲ 650/- ਰੁਪਏ ਹੀ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਆਦਮਪੁਰ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ 650/- ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਲੱਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਡੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾ ਦਵਾਂਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਮੱਕੀ ਦੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. 1850/- ਰੁਪਏ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਊ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ: ਮੈਂ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਹੋਰ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਾਈਡ ਅਪ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹਾਂ। ਜਿਹੜੇ ਇੱਧਰ ਵਾਲੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਤਾਂ ਕਿ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਬਚੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ (ਸੈਂਟਰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਾ) ਹੱਥ ਸਿਰ ਤੇ ਰਹੇ। ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਮੈਂ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ MSP ਰਹੇਗੀ ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਖਰੀਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਦਾ ਹਾਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਡਾਨੀ ਵਰਗੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੋਗੇ ਤੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜਾਂਦਿਆਂ 2500 ਏਕੜ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਕੈਨੀਕਲ ਖਰੀਦ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਰੇਲਵੇ ਟਰੈਕ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ (ਅਡਾਨੀ) ਅੱਧੇ ਪੌਣੇ ਭਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਰੀ ਫਸਲ ਖਰੀਦਣਗੇ ਪਰ 2-2, 3-3 ਸਾਲ ਪੇਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਗੰਨਾ ਮਿਲ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੋ-ਦੋ, ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਫਸਲ ਦੇ ਪੈਸੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦਾ 80% ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਅਮ ਕਿਸਾਨ ਜਿਹੜਾ ਆਲਰੇਡੀ ਬੈਂਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਕੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਅਡਾਨੀ ਵਰਗੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਰਖੇਜ਼ ਧਰਤੀ ਕੌਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖਰੀਦਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਦੋਂ ਸਾਡੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ "ਤੂਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖੂਹ" ਨਾਵਲ ਆਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਠ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜਪਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਿਲਕੁਲ ਤੂਤਾਂ ਵਾਲੇ ਖੂਹ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਉੱਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਰਖੇਜ਼ ਭੂਮੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਦਾ ਖੇਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਾਲੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਦਾ ਦਿਖਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਕਹੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਬਰ ਖਿਲਾਫ ਹਾਂ

ਸਰਦਾਰ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ (ਜਾਰੀ) .... ਮੈਂ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਵਾਲੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਦਾ ਦਿਖਾ ਦਿਓ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਦੇ ਬਰਖਿਲਾਫ ਹਾਂ। ਸਾਡਾ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੂਬਾ ਹੈ। (ਵਿਘਨ) ਕਾਰਾਂ, ਮੋਟਰ ਸਾਇਕਲ, ਸਕੂਟਰ ਤੇ ਸੋਨਾ ਤਾਂ ਹੀ ਵਿਕਣਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸਾਨ ਕੋਲ ਕੈਸ਼ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸਾਨ ਕੰਗਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਵਪਾਰ ਵੀ ਖਤਮ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ।

ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲੀ : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ਆਨਰੇਬਲ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਇਹ ਆਨਰੇਬਲ ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ, ਬੜੀ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿਹੜੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਹੈ, ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲਾਈਫ ਲਾਈਨ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਇਕਾਨਮੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਵੀ ਇਸੇ ਤੇ ਹੀ ਡਿਪੈਂਡ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਕਿਉਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਲ 2014 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਮੋਦੀ-ਮੋਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਟਕੇ ਵੋਟ ਪਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲੰਘ ਗਏ ਅਤੇ 2019 ਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੀ ਤੂਤੀ ਬੋਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੂਸਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਲਾਬੀਜ਼ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ। ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਲੀਵਿੰਗ ਸਟੈਂਡਰਡ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਿਖਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਘੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਔਰ ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। (ਵਿਘਨ) ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸਕੀਮ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਮੰਡੀਕਰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਗਿੱਚੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਾਰ ਦੋਸਤ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਉਹ ਅੰਬਾਨੀ, ਅਡਾਨੀ ਹੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਹ ਲੋਕ ਕਰਿਆ ਕਰਨਗੇ। ਦੂਸਰੀ ਗੱਲ ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲਾਈਫ ਲਾਈਨ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲਾਈਫ ਲਾਈਨ ਹੈ। ਔਰ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਸਾਡੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨੁਕਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਏਨਾ **strongly** ਲੜਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੜ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਗੱਲ ਉੱਥੇ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਕੇਸ ਬਹੁਤ ਹੀ **strong** ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। (ਬੰਪਿੰਗ) ਸਰ, ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੋ ਲਾਈਫ ਲਾਈਨਜ਼ ਹਨ ਜੇਕਰ ਕਿਤੇ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਅੱਤਵਾਦ ਆਏਗਾ, ਦੁਬਾਰਾ ਉਹੀ ਕਾਲੇ ਦਿਨ ਆਉਣਗੇ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

(ਵਿਘਨ) ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਰੀਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਬੜੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਹਾਊਸ ਨੇ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਾਂਗੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹੱਸਦਾ-ਵੱਸਦਾ, ਖੇਡਦਾ ਅਤੇ ਅਮਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਾਂਗੇ। ਬਹੁਤ-ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ? ਥੈਂਕ ਯੂ, ਸੀ.ਐਮ. ਸਾਹਿਬ ਤੁਸੀਂ ਬੈਠੋ। (ਵਿਘਨ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ : ਅਮਨ ਜੀ, ਸਾਰੇ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੇ ਹੁੰਦੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਊ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੰਨੀ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਬੋਲੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ (ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ :

ਬੋਲ ਪੁਗਾਉਣੇ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਅੰਬਰੋਂ ਲਾਹੁਣੇ ਤਾਰੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਕਮਿਟਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਖੜਾਂਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਾਂਗੇ ਅਤੇ ਮਰਾਂਗੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅੱਜ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ....

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਜਾਰੀ :

ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਮਰਾਂਗੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਮਹਿਫੂਜ਼ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਅੱਜ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਸਰ, ਅੱਜ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਹਿਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਆਮ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਗਲਤ ਕੀਤਾ ਉਸ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੱਜ ਇਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਲੱਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹਨ ਵਾਸਤੇ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀ ਬਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ, ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਰਾਜਾਂ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ। ਲੇਕਿਨ ਅੱਜ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਕੁਝ ਐਸੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਟੋਟਲ ਆਈਡੋਲਿਜੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਯੂ ਟਰਨ ਲੈ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਖੇ ਧਾਰਾ 370 ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ..

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸ਼ਾਰਟ ਕਰੋ, ਗੱਲ ਸ਼ਾਰਟ ਕਰੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਰ, ਏਨਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਟਾਈਮ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਟਾਈਮ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਦੇਖਣਾ ਹੈ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਰ, ਜੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਦਿਉਗੇ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਕਰ ਲਵੋ, ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਛੇਤੀ ਕਰੋ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੁਐਸਚਨ ਆਵਰ ਤੇ ਬਾਕੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ ਡਿਸਕਸ ਵੀ ਆਪਾਂ ਕਰਦੇ। ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਰੋ।

ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਮੰਤਰੀ: ਸਰ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਟੋਟਲ ਆਈਡੋਲਿਜੀ ਚੇਂਜ ਕਰ ਲਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹੇ ਗਏ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤੀ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਾਂ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਗਰ ਨੂੰ ਯੂ.ਟੀ. ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ। ਅੱਜ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਪਾਸ ਹੋਏ, ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿੰਨੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੋਵੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਲੁੱਟੇ ਜਾਣ ਲੇਕਿਨ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ। ਮੈਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦੇਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਲਿਆਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਤੇ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਬਣੇ ਸੀ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਇਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਰਾਖੇ ਬਣੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਸਰਕਾਰ ਔਰ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਲੜਾਈ ਲੜਨਗੇ, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕਿਸਾਨ ਬਚੇਗਾ, ਪੰਜਾਬ ਬਚੇਗਾ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜਾ ਪੰਜਾਬ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੈ ਹਿੰਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਸਦਨ ਦੇ ਨੇਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਬੋਲਣਗੇ। ਹਾਂ ਜੀ, ਸੀ.ਐਮ.ਸਾਹਿਬ ਜੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ) : ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਹਾਊਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀਮਸਲੀ ਸਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਗੌਰਮਿੰਟ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰੇਗੀ ਔਰ ਸਮਝੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਬਿਲ ਲਿਆਉਣਾ ਪਿਆ ਔਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚਾਹੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ, ਫੈਕਟਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੀਅਰ ਹਨ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਮਸਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨਿਚੋੜ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਸੀ? ਉਹ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸੀ ਔਰ ਉਹ ਕਿਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਫਿਰ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੇਲੇ ਉਹੀ ਮਸਲਾ ਆਇਆ। ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਵੀਰਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਨਹੀਂ, **but House was in Session** ਔਰ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਸੀ.ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਡੀ. ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਐਸ.ਵਾਈ.ਐਲ.ਕੈਨਾਲ ਪੁਟਵਾਉਣਾ ਹੈ ਔਰ ਉਦੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ 52 ਸਾਲ ਪਾਲੇਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੈਂ ਦੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਔਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਗਰ ਇਥੇ ਇਹ ਨਹਿਰ ਬਣਨ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਹੀ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਟੈਰਾਰਿਜ਼ਮ ਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਥਿਆਰ ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਬਿਲ ਇਸ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਗਏ ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਕੀਤੀ। **Now this is the second time** ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਆਵੇਗਾ, ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਆਵੇਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਨਾਨ ਕਿਸਾਨ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੋਸ ਆਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਟੇਟ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਇਕਾਨਮੀ ਖਤਮ ਕਰੋਗੇ, 70 ਫੀਸਦ ਲੋਕ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਅਗਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੁਸੀਂ ਰੋਟੀ ਬੰਦ ਕਰੋਗੇ..

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਜਾਰੀ) : ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਬੰਦ ਕਰੋਗੇ। ਸਾਡੇ 70 ਫੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨ ਪੰਜ ਕਿੱਲੋ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੀ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਣਕ ਤੇ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਇੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਝੋਨੇ ਤੇ ਇੰਨੀ ਹੈ ਪਰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਣਾ ਚਾਹੇ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ ਰੱਖਣ, ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨਾਊਂਸ ਕਰ ਦੇਣ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ ਅਨਾਊਂਸ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨਾਊਂਸ ਕਰ ਦੇਣ। ਮੈਂ ਹੁਣੇ ਕਹਿ ਕੇ ਹਟਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੀ ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹੀ ਹਾਲ ਇੱਥੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। Idea is to bring this totally into the hands of the private industry ਤਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੇ।

ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਾਰਟੀ (ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ) ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਤਾ ਲਿਆਈ ਸੀ, (ਸ਼ੋਮ ਸ਼ੋਮ ਦੀਆਂ ਅਵਾਜ਼ਾਂ) ਅੱਜ ਇਹ ਬਹਾਨਾ ਮਾਰ ਗਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਕਰੋਨਾ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਹੋਇਆ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਚਾਰ ਬੰਦੇ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬਹਿ ਸਕਦੇ ਸੀ? ਅੱਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ। ਤੂੰ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? I want to know how can he give a gurantee? ਅੱਜ ਤਾਂ constitutional gurantees ਟੁੱਟੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਕੌਣ ਮੰਨੇਗਾ? (ਇਸ ਸਮੇਂ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਮੇਜ਼ ਥਪਥਪਾਏ ਗਏ) Look at the Constitution of India, how many times these guarantees have been broken, no body cares and he is giving us a gurantee. ਇਹ ਅੱਜ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਵਸੰਮਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਅੱਜ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਦੇ ਸਾਥੀ ਇੱਥੇ ਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ and I hope ਇਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਇੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਬੈਂਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਝ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ। This is our future. Speaker Sahib, I am 78 years old and I don't have long to go. Five years or ten years, ਜਿੰਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਲੇਕਿਨ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੇਰ ਗੜਬੜ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਹੋ ਜਾਣ, ਸਾਡਾ ਪਾਣੀ ਤਕਰੀਬਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। SYL ਦਾ ਮਸਲਾ ਚੱਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਹਾਲੇ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਅੱਜ ਮੈਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਚੀਫ ਮਨਿਸਟਰ ਸਨ, ਕਟਾਰੀਆ ਜੀ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਇਦ ਡਿਪਟੀ ਮਨਿਸਟਰ ਜਾਂ ਮਨਿਸਟਰ ਸਟੇਟ ਹਨ। ਮੈਂ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੈਂਸਿੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਤਿੰਨੋਂ ਕੋਵਿਡ ਕਾਰਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਰੇ ਉਹ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣ। ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ, ਪਾਣੀ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਹੈ, ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ ਸਾਡੀ ਜਾਨ ਹੈ। ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਓਗੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੇਗਾ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖਾਂ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹੀ ਕੁਝ ਹੋਵੇ ਜੋ ਦੋ ਵਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ 1984 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ 1984 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਫੇਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਆਪਾਂ Punjab Termination of Water Agreements Bill ਪਾਸ ਨਾ ਕਰਦੇ। ਹਾਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਥੇ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਬੰਦ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤਾ ਕੁਮਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਇੰਟਰੋਡਿਊਸ ਕਰ ਦਿਓ, what is happening? ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਲੋਕ ਕਿਉਂ ਆਪਣੀਆਂ ਇਕਨਾਮਿਕ ਸੋਚਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਗੈਰ ਸੋਚੇ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ, ਚਾਹੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਖਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਲੇਕਿਨ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਬੜੀ ਛੋਟੀ ਕਿਸਾਨੀ ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਹੈ। ਇੱਥੇ 70% under 5 acres ਵਾਲੇ ਹਨ। ਮੰਡੀਬੋਰਡ ਇਸ ਨਾਲ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਲਿੰਕ ਰੋਡਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਉਹ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫੇਰ ਇਹ ਸਭ ਕੌਣ ਕਰੇਗਾ? Again we go to the Budget. We have to have bigger thoughts and bigger hearts to these things. ਮੈਂ ਆਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਪਾਰਟੀ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇਹ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਮੁਸੀਬਤ ਸਾਡੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਹੈ। I don't know why but ਜਿੱਥੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਰੋਸ ਹੋਵੇਗਾ and that is why ਅੱਜ ਮੈਂ ਇਹ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪੋਜੀਸ਼ਨ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਟਰੇਜ਼ਰੀ ਬੈਂਚਿਜ਼ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਥੰਪਿੰਗ) ਧੰਨਵਾਦ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੱਬੂ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਕੁੱਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ?

ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਮੈਂ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਬੇਟਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਜਿਹੜਾ ਬਿੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇ। ਐਮ.ਐਸ.ਪੀ. ਕੋਈ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕੋਈ ਮੰਡੀਆਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

ਉਲਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
(ਵਿਘਨ..ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਇਕ ਮਿੰਟ, ਸਭ ਦਾ ਵਿਊ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਵਿਊ ਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਿਊ ਦੇਣ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਵਿਚ ਇੰਟਰਪਟ ਨਾ ਕਰੋ।

ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਸਿੰਘ: ਸਪੀਕਰ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਔਰ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਬਿਲ ਪੜ੍ਹੋ, ਬਿਲ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆੜਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਹਲੇ ਬਿਠਾ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਐਸੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।
(ਵਿਘਨ..ਸ਼ੋਰ)

(ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਰਦਾਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸ਼ੋਰ ਸੀ।)

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਬੈਠੋ ਬੈਠੋ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਕਿ

"The Punjab State Legislative Assembly is seriously concerned about the apprehensions and anguish caused by the three Ordinances, namely

- The Farmers' Produce Trade and Commerce (Promotion and Facilitation) Ordinance, 2020;
- The Farmers (Empowerment and Protection) Agreement on Price Assurance and Farm Services Ordinance, 2020; and
- The Essential Commodities (Amendment) Ordinance, 2020.

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

promulgated by the Union government and the proposed Electricity (Amendment) Bill, 2020 amongst the people of Punjab, particularly the farmers and landless workers as these are not only against their interest; and time-tested agriculture marketing system established in the State, but are also against the Constitution of India. Entry 14 of List II of the Constitution comprises Agriculture as the subject of the States, therefore, these ordinances are direct encroachment upon the functions of the State and against the spirit of cooperative federalism enshrined in the Constitution and this will amount to distress sale by the farmers.

This House thus urges upon the Union Government to:

- Withdraw these ordinances and the proposed Electricity (Amendment) Bill, 2020 forthwith; and
- Instead, promulgate a fresh ordinance making the procurement of foodgrains and other agricultural produce at the minimum support price (MSP), a statutory right of the farmers and continuation of Government procurement through Food Corporation of India.

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ ਕਿ

"The Punjab State Legislative Assembly is seriously concerned about the apprehensions and anguish caused by the three Ordinances, namely

- The Farmers' Produce Trade and Commerce (Promotion and Facilitation) Ordinance, 2020;
- The Farmers (Empowerment and Protection) Agreement on Price Assurance and Farm Services Ordinance, 2020; and
- The Essential Commodities (Amendment) Ordinance, 2020.

promulgated by the Union government and the proposed Electricity (Amendment) Bill, 2020 amongst the people of Punjab, particularly the

Unedited Version
Not for Legal/Official Use

farmers and landless workers as these are not only against their interest; and time-tested agriculture marketing system established in the State, but are also against the Constitution of India. Entry 14 of List II of the Constitution comprises Agriculture as the subject of the States, therefore, these ordinances are direct encroachment upon the functions of the State and against the spirit of cooperative federalism enshrined in the Constitution and this will amount to distress sale by the farmers.

This House thus urges upon the Union Government to:

- Withdraw these ordinances and the proposed Electricity (Amendment) Bill, 2020 forthwith; and
- Instead, promulgate a fresh ordinance making the procurement of foodgrains and other agricultural produce at the minimum support price (MSP), a statutory right of the farmers and continuation of Government procurement through Food Corporation of India.

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸਪੀਕਰ: ਹੁਣ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

*01.47 ਵਜੇ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ) (ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਦਨ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਗਿਤ ਹੋ ਗਿਆ।)